

СЕКЦІЯ 2
ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

**ПОШИРЕННЯ ЗБУДНИКІВ ІНВАЗІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ
У ФАЗАНІВ**

Антіпов А. А., к. вет. н.,
Бахур Т. І., к. вет. н.,
Гончаренко В.П., к. вет. н.
Плікус Я. М., студент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква,

Актуальність проблеми. Фазани – це прикраса будь-якої присадибної ділянки завдяки різноманіттю фантастичних барв, безлічі незвичайних форм, симфонії голосів, граціозності ходи [1, 2]. Однак, паразитози відіграють важливу роль у патології фазанів, призводячи до зниження продуктивності, стану здоров'я та зовнішнього вигляду, іноді навіть до загибелі птиці [3].

Сучасними паразитологами встановлено, що змішані інвазії значно поширені серед птахів, у тому числі фазанів. Компоненти паразитоценозу, взаємодіють синергічно, формуючи один для одного оптимальні умови співіснування [4, 5]. Найбільш поширеним поєднанням збудників у міксінвазіях птиці ряду куроподібних у зоні Лісостепу України є асоціація паразитичних нематод *Ascaridia galli*, *Heterakis gallinarum* і *Capillaria* sp. з найпростішими роду *Eimeria* [2, 5]. Однак, дослідження поширення збудників паразитарних захворювань фазанів на зазначеній території дотепер проведено не було.

Метою нашої роботи було з'ясувати поширення збудників інвазійних захворювань у поголів'я фазанів бази відпочинку «Золотий фазан».

Для досягнення поставленої мети було вирішено такі завдання, як визначення видового складу ендопаразитів фазанів, а також встановлення екстенсивності та інтенсивності інвазії паразитів у посліді дослідних птахів.

Матеріали і методи досліджень. Відбір проб посліду проводили від 38-ми фазанів різних підвидів та порід у травні 2017 р. Дослідження проб здійснювали у лабораторії паразитології Білоцерківського національного аграрного університету методом Дарлінга у модифікації Г.А. Котельникова та

В.М. Хренова з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3.

Результати досліджень. У результаті власних досліджень було встановлено, що лише 11 проб від фазанів були вільними від збудників паразитарних захворювань. У 8-ми пробах посліду було виявлено яйця нематод *Ascaridia galli* та *Capillaria* sp., а також ооцисти *Eimeria* sp. У 5-ти пробах виявили яйця гельмінтів *A. galli* та *Capillaria* sp.

Наявність лише яєць збудників капіляріозу було встановлено у 4-ох досліджуваних пробах посліду фазанів. Аналогічна кількість фазанів була уражена асоціацією нематод *A. galli* з найпростішими *Eimeria* sp. – 4 проби.

Для 3-ох проб була характерна наявність ооцист *Eimeria* sp. без супутніх збудників, для 2-ох – лише яєць гельмінтів *A. galli*. У 1-ій з досліджуваних проб встановили наявність яєць *Capillaria* sp. у асоціації з ооцистами *Eimeria* sp.

Таким чином було встановлено, що фазани біопарку «Золотий фазан» були інвазовані паразитами *A. galli*, *Capillaria* sp. та *Eimeria* sp., які поєднувались у асоціації в різних співвідношеннях.

У подальшому нами було проведено підрахунки для визначення екстенсивності (ЕІ) та інтенсивності інвазії (ІІ) кожного з видів паразитів, виявлених у дослідних фазанів. Так, ЕІ *A. galli* склала 50 %. Середня ІІ збудника *A. galli* склала $9,2 \pm 0,44$ яєць / 1 краплю флотаційного розчину.

Показник ЕІ гельмінтів *Capillaria* sp. у поголів'я дослідних фазанів склав 47,4 %. Середня ІІ збудника капіляріозу для фазанів становила $11,4 \pm 0,57$ яєць/1 краплю флотаційного розчину. Щодо ураження поголів'я фазанів найпростішими роду *Eimeria*, ЕІ складала 42,1 %. Середній показник ІІ у даному випадку становив $27,7 \pm 1,22$ ооцист / 1 краплю флотаційного розчину.

Висновок. Таким чином серед фазанів бази відпочинку «Золотий фазан» 71,1 % птахів уражено збудниками інвазійних захворювань, а саме екстенсивність інвазії *Ascaridia galli* складала 50 %, *Capillaria* sp. – 47,4 % та *Eimeria* sp. – 42,1 %.

Література

1. Базиволяк С.М. Фазани – це перспективно, цікаво і корисно / С.М. Базиволяк // Сучасне птахівництво. Науково-виробничий журнал. – 2015. – № 9 (154). – С. 24–26.

2. Антіпов А.А. Поширення збудників інвазійних захворювань у фазанів біопарку «Золотий фазан» / А.А. Антіпов, Т.І. Бахур, В.П. Гончаренко, Л.В. Білик // Вісник ЖНАЕУ. – Житомир. – 2017. – № 2 (63), Т. 3. – С. 3–8.

3. Натягла І.В. Економічна ефективність різних схем лікування курей за капіляріозу / І.В. Натягла // Вирішення сучасних проблем у ветеринарній

медицині. Матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конференції (4–5 квітня 2017, м. Полтава). – Полтава, 2017. – С. 117–119.

4. Натягла І.В. Лікувальна ефективність антигельмінтних препаратів за капіляріозу курей / І.В. Натягла // Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК: електрон. наук. фахове вид. – 2016. – Т. 4. – № 3. – С. 65–68. URL: <http://www.biosafety-center.dp.ua/>.

5. Євстаф'єва В.О. Капілярії у складі асоціативних інвазій травного каналу курей / В.О. Євстаф'єва, І.В. Натягла // Біологія тварин: Молоді вчені у вирішенні актуальних проблем біології, тваринництва та ветеринарної медицини. Матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (8–9 грудня 2016, м. Львів). – Львів, 2016. – Т. 18. – № 4. – С. 139.

ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИГЕЛЬМІНТИКІВ ЗА КАПІЛЯРІОЗУ ФАЗАНІВ

Антіпов А. А., к. вет. н.,

Бахур Т. І., к. вет. н.,

Гончаренко В.П., к. вет. н.,

Плікус Я. М., студент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква,

Актуальність проблеми. Успішна боротьба з інвазійними хворобами птиці у системі сучасних протипаразитарних заходів заснована на застосуванні хіміотерапії, що обумовлює наявність високоефективних лікарських засобів [1]. Сьогодні на ринку ветеринарних препаратів серед антигельмінтиків, які зареєстровані в Україні, є обмежена кількість засобів, де виробники рекомендують застосовувати їх для боротьби з капіляріозом птиці. До таких відносяться препарати хімічних класів: бензімідазоли, імідотіазоли, макроциклічні лактони, саліциланіліди, піперазин і похідні [2–4].

Мета роботи – вивчити антигельмінтну ефективність бровалевамізолу 8 % та бровермектину 2 % за капіляріозної інвазії у фазанів бази відпочинку «Золотий фазан» Ставищенського району Київської області.

Матеріали і методи досліджень. Ефективність антигельмінтних препаратів вітчизняного виробництва за капіляріозу фазанів проводили впродовж літньо-осіннього періоду 2017 року на фазанах, спонтанно інвазованих капіляріями. Дослідження проб здійснювали у лабораторії кафедри паразитології та фармакології БНАУ методом Дарлінга у модифікації Г.А. Котельникова та В.М. Хренова [5]. З цією метою ми сформували дві дослідних і одну контрольну групи птиці по 5 голів у кожній.

Фазанам першої дослідної групи застосовували бровалевамізол 8 %. Бровалевамізол 8 % представляє собою прозору безбарвну рідину без механічних